

آسیب شناسی بافت فرسوده و ارائه راهکارهای نوسازی آن در راستای توسعه پایدار

فرهاد علیزاده افشار¹، محمد امین آذریان²

1- دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، گروه مهندسی عمران، تبریز، ایران hasteyeomran@yahoo.com

2- فارغ التحصیل مهندسی شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز - mohamad_amin_a@gmail.com

چکیده:

اگرچه تجربه های کشور های گوناگون در زمینه مرمت و احیا می تواند بسیار مورد توجه قرار گیرد، اما در شهرسازی ایران نوعی مسخ شدگی و از خود بیگانگی در این مورد روی داده است، به گونه ای که شهرسازان و برنامه ریزان می خواهند همان تجربیات را بدون در نظر گرفتن زمینه های بافت های فرسوده کشور وارد نظام شهرسازی ایران کنند براساس آخرین متدها و جدیدترین مصالح از سویی و تحولات شگرف و غیرقابل باور در زمینه های فنی و شهرسازی از سوی دیگر، روز به روز انتظارات و توقعات شهروندی را جهت ایجاد فضاهای زیستی و سکونتی که برآورد کننده همه نیازها و رفاهیات آنها باشد را بالا برده است. شکل گیری بافتهای شهری و تغییرات فیزیکی صورت گرفته در گذر زمان فی الواقع انعکاس و تصویری از مجموعه علل اجتماعی، اقتصادی، انسانی و طبیعی بوده که در یک قلمرو جغرافیایی ظهور و بروز پیدا می نماید قوانین و مقررات نیز در کشور ما به درستی نه ضمانت اجراء دارند و نه اجراء می شوند. عدم کار کارشناسی در مراتب بالا دست قانون گذاری کشور، عدم دید درست قانون گذاران، وجود سیستم های بروکراتیک و دیوان سالار میانی که متمم وقت خود را به جای کار کارشناسی و فهم درست قضایا به سیاسی کاری در زمینه های مختلف بافت فرسوده می پردازند و عدم هماهنگی بین سازمان های ذی مدخل در امر احیاء بافت های فرسوده شاید از مهمترین نمونه های مشکلات در روند احیاء بافت ها باشد. همچنین سیاست گذاری های دوگانه و مغایر در احداث واحدهای مسکونی ارزان قیمت و گسترش روز افزون محدوده خدماتی شهرها باعث گردیده عملاً محدوده بافتهای فرسوده که عمدتاً در مناطق مرکزی شهرها واقع گردیده و از زیر ساختهای مناسب شهری نیز برخوردارند، ازدید دست اندکاران و سیاست گذاران امر توسعه مسکن مخفی مانده و عملاً به فراموشی سپرده شده اند. در این مقاله سعی شده است که ابتدا با آسیب شناسی مسئله به ضرورت نوسازی و بهسازی بافتهای فرسوده شهری از ابعاد مختلف پرداخته و سپس مشکلات، موانع و نارسائیهای پیش روی بررسی و درخاتمه راهکارها و پیشنهادات لازم ارائه گردد.

واژگان کلیدی: بافت فرسوده، نوسازی، بازسازی، بهسازی